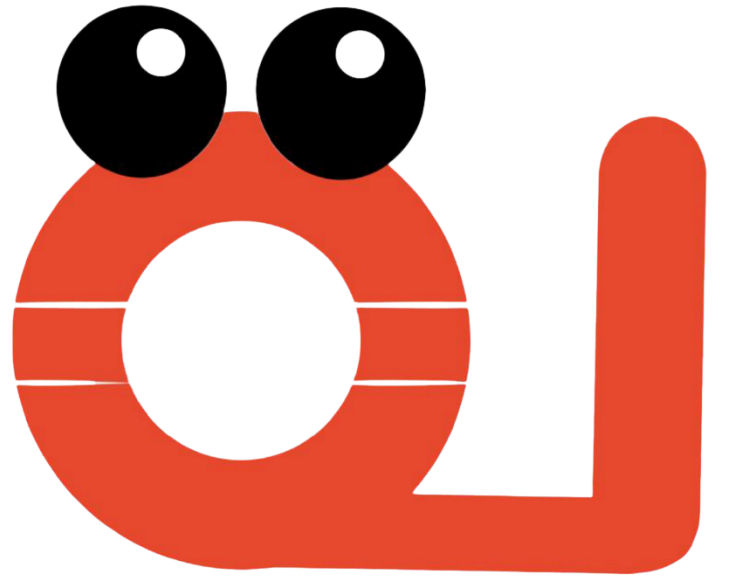

HUKUK
ÖZİŞİK
NOTLAR 1996

**KAMU
MALIYE**

BAHAR-FİNAL

0 505 346 19 98

@ozisikhukuknotlar

Bizi Tercih Ettiğin İçin **TEŞEKKÜR EDERİZ**

Eğitimin kökleri acı
meyveleri tatlıdır.

Aristoteles

Shopier Mağazamız Üzerinden
2/3/4/6 Taksitle
Alışveriş yapabilirsiniz.

OZISIKHUKUKNOTLAR

Instagram Üzerinden Bizi Takip Edip
Merak Ettikleriniz Hakkında Soru
Sorabilirsiniz Teşekkür Ederiz. !

İlk dönem önerilen kitapları kullanmaya devam edebilirsiniz derste yeni bir kaynak önerilmedi önerilen kaynaklar dışında herhangi bir kamu maliyesi kitabını da takip edebilirsiniz. Bu haftaki derste Vergilendirme Süreci, Vergi Ödeme Gücü, Vergi Yüğü konu başlıkları işlendi

Vergilendirme Süreci (4T)

- Tarh
- Tebliğ(VUK md.21) Mükellef veya ceza sorumlusu kimselere vergilendirmeye ilişkin hususların bildirilmesi.
- Tahakkuk(VUK md.28) Tarh ve Tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken aşamaya gelmesi.
- Tahsil(VUK md.23) Verginin tahsili, verginin kanuna uygun surette ödenmesidir.

Vergilendirme süreci hem Kamu Maliyesinin hem de seneye alacağınız Vergi Hukuku dersinin en temel konusudur diyebiliriz. Bir vergiyi doğuran olay gerçekleştikten sonra vergilendirme ilişkisinin alacaklı tarafı olarak ifade ettiğimiz devlet için vergi alacağı doğar. Vergilendirme ilişkisinin borçlu tarafı içinse bir vergi borcu doğar ve bu durum bir kişiyi vergi mükellefi durumuna getirir. Vergiyi doğuran olay neydi vergi kanunlarının verginin doğumunu bağladıkları olayın gerçekleşmesi veya hukuki durumun tekemmül etmesi şeklinde Vergi Usul Kanunu'nun 19.maddesinde tanımlanmaktaydı. Bu aşamadan sonra vergilendirme sürecimiz vergiyi doğuran olayla başlamakta vergilendirme sürecimizin her zaman birinci basamağı vergiyi doğuran olay olmaktadır. Bir vergiyi doğuran olay olacak ki biz bu olaya ilişkin ne kadar vergi doğmuş onu hesap edelim daha sonra bu hesap ettiğimiz vergiden ilgili kişileri mükellefleri haberdar edelim ki bu kişilerde kanuna uygun bir şekilde bu ödemeyi yerine getirebilsinler.

Yani bir kişiyi vergi borçlusu veya mükellef durumuna sokan olay "Vergiyi doğuran olay". Ancak bundan sonraki işlemler vergilendirme işlemleri vergi hukukun 4Tsi dediğimiz işlemler vergilendirme işlemleri olarak ifade edilmektedir. O halde akılda kalması açısından vergilendirme sürecini biz "Vergilendirme süreci =Vergiyi doğuran olay + Vergilendirme işlemleri" şeklinde formülize edebiliriz.

Bu vergilendirme işlemlerinin ilki Tarh veya tarhiyat ismini almaktadır bu da en yalın ifadesiyle vergi borcunun miktar itibariyle hesaplanmasıdır verginin tarh edilmesi, vergi alacağının kanunda belirtilen matrak ve oranlar üzerinden hesaplanarak miktar olarak belirlenen bir idari işlemidir.

Verginin tarhiyatının gerçekleşmesi için iki adet veriye ihtiyaç duyulur bunlar; matrah ve oranlardır. Verginin hesaplanmasını esas alan kısma (verginin konusu

içinden) hesaplanmaya esas alınan kısmına matrah ismi verilir, matraha uygulanan ve yüzdesel olarak ifade edilen matematiksel ölçülereyse oran ismini veriyoruz. Matrah ve oranı birlikte takip edebildiğimiz cetvele ise tarife ismini veriyoruz. Vergi tarhi dediğimizde aklımıza 4 şekilde tarhiyat gelecek.

1.T TARH

- Beyana dayalı Tarh
- İkmalen Tarh (VUK md.29)
- Re'sen Tarh(VUK md.30)
- İdarece Tarh(VUK MÜK md.30)

1)BEYANA DAYALI TARHİYAT

Çağdaş vergi sistemlerin tekniği beyana dayanan tarhiyattır (Türk vergi sisteminde de büyük oranda Beyana dayalı Tarhiyat şeklinde gerçekleşmektedir bu tarhiyat işlemleri.) çünkü vergi mükellefi kendi gelirini kendi matrahını en iyi kendisi bilir düşüncesi yer almaktadır. Beyannamesini vergi dairesine bizatihi vergi mükellefi götürür. Benim bu kadar gelirim bu kadar matrahım var şeklinde beyanda bulunur. Aktif durumda olan mükellef olsa da vergi dairesi tamamen pasif olmayacak onun da üzerine düşün çok önemli hayati bir fonksiyon var o da mükellefin beyanın doğruluğunu denetlemek incelemektir.

Bu işlemin yani Beyana dayalı Tarhiyat sisteminin sağlıklı bir biçimde işleyebilmesi için bütün her şeyi mükellefin vicdanına bırakmayacağız biz de vergi dairesi olarak aktif bir biçimde mükellef gerçekten doğru söylemiş mi doğru beyanda bulunmuş mu bunu denetlemek, incelemek suretiyle tayin ve tespit etmek zorundayız.

Beyana dayanan tarhiyatın belirli başlı özellikleri var vergilendirme işlemleri dediğimiz Vergi hukukun 4Tsi Tarh, Tebliğ, Tahakkuk, Tahsil. (Neden Vergi hukukun 4tsi çünkü hepsi T ile başlıyor.)

Bu 4 Tden ilk üç Tsi ilk üç aşaması yani Tarhiyat Tebliğ ve Tahakkuk aşaması Beyana dayanan Tarhiyatla birlikte gerçekleşmektedir. Mükellef Vergi dairesine gidip beyannamesini verdiği zaman kendisine Tahakkuk fişi kendisine kesilerek verilir. Tahakkuk fişinin "kesildiği anda" Tarh edilen vergi aynı zamanda Tebliğ edilmiştir ve verginin Tahakkuk ettiği - ödenebilir bir aşamaya- geldiği kabul edilir. İlk üç aşamanın gerçekleşmesi Beyana dayalı Tarh 'ta Tahakkuk fişinin kesilmesi anıdır (Hoca bu cümleyi tekrar tekrar vurguladı). Tahakkuk fişi mükellefe elden verilebildiği için ayrıca Tebliğ edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Beyana dayanan Tarhiyatın bir diğer ve çok önemli özelliği ise mükellefin kendi beyanına karşı dava açma hakkının olmamasıdır.

“Ben kendi gelirimi kendi matrahımı beyanname ile vergi dairesine bildiriyorum daha sonra yok bu böyle değildi diyerek dava açma yolunu kullanıyorum” bunun olmaması için normal olağan şartlarda olması gereken kendi beyanına karşı mükellefin dava açma hakkının olmamasıdır. Aksi halde sürecin işleyişini son derece yavaşlayacak ve güçleştirecektir. Hukuk devleti ve hak arama hürriyeti açısından düşündüğümüz zaman bu dava açma hakkını tamamen kaldırmıyor iki tane istisnai durumda Beyana dayalı Tarhiyat dahi olsa dava açabilir.

1)İşlemde bir vergi hatasının olması 2) Mükellefin itirazı kayıtla beyanda bulunması. İtirazı kayıt beyannamenin üstüne düşülen bir not gibi düşünün dava açma hakkımızı saklı tutan bir ibaredir. Beyannamemizi itirazı kayıtla vermek mükellef açısından daha mantıklı ve fonksiyonel olacaktır. İşlemde vergi hatası varsa bu hata bu şekilde devam etmesin diye Beyana dayalı Tarhiyata karşı dahi dava açılabilir bu hata böyle geldi böyle gitmesin düzeltilsin diye.

2)İKMALEN TARHİYAT (VUK md.29)

İkmal etmek tamamlamak anlamına gelir tamamlayıcı tarhiyattır daha önce her ne suretle olursa olsun bir tarhiyat işlemi gerçekleştikten sonra buna ilişkin kanuni defterler, kayıtlar ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesidir. Daha önce bir tarhiyat işlemi olmuş olmalıdır bu işlemin yapılma amacı önceki matrahın eksik olduğunu tespit ediyoruz vergi idaresi olarak eksik olan kısmın giderilmesi için İkmalen Tarhiyatı gerçekleştiriyoruz.

İkmalen Tarhiyat ile Re'sen Tarhiyatı birbirinden ayıran en önemli husus İkmalen Tarhiyatın tanımındadır (md metnine bknz.) mükellefin defter ve kayıtlarını inceleme şansımız varsa İkmalen Tahiyattır daha önceden de tarh edilmiş olan bir verginin bulunması ve bu yeni tarhiyat işleminin önceki tarhiyatla ilişkili olmalıdır. Böyle bir şansımız yoksa mükellefin defter kayıtlarına ve belgelerine dayanarak veya kanuni ölçütlere dayanarak bir tespit yapamıyor isek işte o zaman Re'sen Tarh gündeme gelir.

3)RE'SEN TARHİYAT (VUK md.30)

Vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkân bulunmayan hallerde ne yapacağız? Matrah tespit edilmeyecek mi vergi tarh edilmeyecek mi edilecek peki bu işlem nasıl olacak? Takdir komisyonlarınca takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya

yetkili olan kişiler -vergi inceleme memurları- tarafından düzenlenmiş olan vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden verginin tarh edilmesidir. Vergi Usul Kanunu md.30 da durumlar sayılmıştır.

Re'sen Tarhiyat yapmamızın sebebi mükellefin kayıtlarına ulaşamıyor olmamızdır veya verilen beyannamede matraha ilişkin hususların bulunmaması boş bir beyanname verilmesi veya zamanında verilmemesidir.

4)İDARECE TARHİYAT

Vergi Usul Kanunu Mükerrer 30. Md de tanımlanmıştır. İkmalen ve Re'sen tarhiyata benzemekte ancak onların dışında kalan durumlarda gerçekleşmektedir. İkmalen ve Re'sen Tarhiyata benzeyen tarafı İdarece Tarhiyatta da vergi dairesi aktif taraftadır vergi mükelleflerine tarh için tayin edilen sürelerde müracaat etmedikleri takdirde veya vergi kanunlarınca kendilerine yüklenen mecburiyetleri yerine getirmemeleri sebebiyle verginin zamanında tarh edilmemesi sonucunda kanunen belirlenen matrahlar üzerinden verginin idarece tarh edilmesi yöntemidir. Aslında bu yöntem götürü usule tabi tacirler daha çok uygulama alanı bulmaktadır. Götürü usulüne tabi tacirlerin vergi karnesi alma ve onaylatma şeklinde bir yükümlülükleri söz konusu idi eğer ki bu vergi karnesini zamanında almazla veya onaylatmazlar ise kanunen belli edilen matrahlar üzerinden idare vergiyi bizatihi kendisi tarh etmekte idi dili geçmiş zaman ile söylememizin sebebi götürü usulünün 1999 yılında kaldırılmış olmasından.

Büyük oranda Türk vergi sisteminde uygulama alanı daraldı sadece diğer ücretliler noktasında gayrimenkul sermaye iratlarının yanında çalışan diğer ücretlilerinin götürü usule göre vergi karnesi almasını sağlamak onları çalıştıran kişilerin, mükelleflerin yükümlülüğünde; bu karneyi almasını sağlayacak ve onaylatmasını gerçekleştirecekler ki eğer bu yükümlülükleri yerine getirmezlerse o zaman idarece tarhiyat söz konusu olacaktır.

(Öğrenci sorusu ve cevap) -Hocam götürü usulü dediğimiz şey ne? -Götürü toptan. Mükellef bazında tek tek değil ama belirli bir grup mükellefin belirli bir sınıfa dahil mükellef için kanunen belli edilen oranlarda topluca bir verginin hesaplanması yöntemi denebilir. Aslanan verginin mükellef bazında tek tek hesaplanıyken götürü usulde toplu bir hesaplama söz konusu oluyor. Götürü usule baktığımız zaman daha düşük gelir grupları veya sosyo-kültürel olarak belirli şekli ödevleri yerine getiremeyecek durumda olan mükelleflerdi bunlar bu mükelleflerin işini kolaylaştırmak için getirilen bir yöntemdi aslında dediğim gibi 1999'da büyük oranda kalktı istisnai olarak uygulama alanı bulmakta Türk vergi sisteminde. Onun yerine basit usul geldi. Yani mükellef bazında değil bir gruba

yönelik bir hesaplamaydı mesela defter tutma zorunlulukları yoktu onların adına bağlı oldukları kuruluşlar tutuyor idi gibi gibi ayrıntıları seneye anlatılacak Türk Vergi sisteminde.

2.T TEBLİĞ (VUK md.21)

Vergiye tespit ettik miktar itibariyle ortaya koyduk bundan sonraki aşama tebliğ aşaması tebligatın yapılması. Mükellefe veya ceza sorumlusuna tebliğ gerçekleştirildiği aşama. Yetkili makamlar tarafından Mükellef veya Ceza sorumlusu kimselere vergilendirmeye ilişkin hususların ve hüküm ifade eden her türlü durunun yazılı olarak bildirilmesidir. Ceza sorumlusunun eklenme sebebi ortada bir ceza kesilmesini ceza ihbarnamesi düzenlenmesi gerektiren bir durumda olabilir. Ceza sorumlusu mükellef dışında bir kimse de olabilir. Vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden her türlü husus tebliğe konu olabilmektedir.

3.T TAHAKKUK (VUK md.22)

Tebliğ yapıldıktan sonraki aşama Vergi hukukuna özgü bir aşama olan Tahakkuk aşamasıdır. Tarh ve Tebliğ edilen bir verginin ödenebilir bir aşamaya gelmesidir. Neden ödenebilir bir aşamaya geliyor çünkü vergi miktar olarak tespit edilmiş hesaplanmış, hesaplanıp yazılı olarak tebliğ edilen bu vergiden biz artık haberdar olmuşuz ve kanunda da o vergini ödeme zamanı da belli olduğu için tebligatı alan bir mükellef olarak ben artık vergiyi ödeyebilirim işte bu aşamaya Tahakkuk adını vermekteyiz. Tebligattan itibaren otuz günlük bir dava açma süresi var vergi mahkemelerine eğer bu otuz gün içinde dava açmaz isem tebligata herhangi bir itirazım yoksa ya da dava açma hakkımı kullanmayı tercih etmiyorsam otuzuncu günün sonunda bana zaten önceden Tarh ve Tebliğ edilen ve dolayısıyla Tahakkuk eden vergi aynı zamanda da kesinleşmiş olur. Eğer tebliğden itibaren otuz günlük süre içerisinde dava açma yolunu tercih etmişsem bu verginin yanı tahakkuk etmiş olan verginin kesinleşmesi nihai kanun yolunun tüketilmesine bağlıdır olağan kanun yolu olağan üstü kanun yolu yapabileceğim her türlü yargısal dava yolunu tüketmişsem kesinleşme o zaman gerçekleşmiş olur. Tahakkuk ile kesinleşme bazı kaynaklarda aynı şeymiş gibi anlatılsa da aynı şey değildir arada en az otuz günlük bir süre bulunmakta o sürede dava açmama durumunda var otuz gün içinde dava açmazsa mükellef otuzuncu günün sonunda vergi kesinleşmiş olur tahakkuk ile otuz günlük bir süre olmaktadır.

4.T TAHSİL (VUK md.23)

Ödenebilir bir aşamaya gelen bu vergiyi kanunda belirtilen sürede vergi dairesine yatırdığım zaman yani vergi tahsil edildiği zaman ben vergi mükellefi olarak bu

vergiye ilişkin borcumu parasal edimimi maddi edimimi yerine getirmişim devlette vergi alacağına kavuşmuş olur dolayısıyla vergilendirme sürecinin son Tsi yani son aşaması Tahsil/Tahsilat ile gerçekleşmiş demektir. Tahsil konusunda gelinen tarihsel süreç içerisinde çeşitli yöntemler izlenmiş.

Özellikle Osmanlıdan bugüne Cumhuriyet tarihine baktığımız zaman İltizam yöntemi, İhale yöntemi, Emanet usulü, Halk temsilcileri aracılığıyla toplama yöntemi veya Verginin mükellef tarafından veya vergi sorumlusu tarafından ödenmesi gibi beş ayrı yöntem karşımıza çıkmaktadır. Bu yöntemlerden ilki olan İltizam yönteminde iltizam eden kişilere Mültezim denir. Devletle belirli bir yörenin vergisini toplamak konusunda pazarlık eden anlaşılan kişilerdir mültezimler. Ankara yöresinin vergisini toplamak konusunda anlaşıyor devlete toplamayı vaat ettiği vergiyi devlete her halükârda vermek zorunda bu mültezimler örnek olarak Ankara yöresinden 120 birim vergi toplamayı taaddüt etmiş olsun bu yöreden eğer 100 birim vergi toplarsa eksik kalan 20 birim vergiyi kendi cebinden ödüyor veya diyelim ki 120 birim taaddüt etmişken 160 birim vergi de toplamış olabilir mültezim bu durumda +40 birimlik vergi kendi karını oluşturur. Bu noktada iltizam usulünde verginin oranını devlet belirlemektedir.

Tarihsel olarak baktığımız zaman bu mültezimler zaman taaddüt ettikleri vergi miktarını tutturabilmek ve kara geçebilmek için zaman içerisinde vergi mükelleflerine, halka baskı uygulamışlardır tabi bu da birtakım sorunları beraberinde getirmiştir. 1808 Sened-i ittifaka giden sebeplerden biriside aslında ülkenin bu toprak yapısıyla beraber vergi yapısı olarak karşımıza çıkıyor. Tahsil aşamasındaki ikinci yöntem İhale yöntemidir. Örnek olarak Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesi var bu bölgelerden İç Anadolu bölgesinin vergi toplama işi ihaleye çıkarılıyor bu ihale içerisinde toplanan vergiden kendisine en az pay isteyeninin kendisine en az pay ayıracak şekilde teklif yapanda ihale kalıyor.

Hali hazırda bu sistemler uygulanmamakta sadece akılda kalıcı olması açısından örnek veriyorum. Tahsilin üçüncü yöntemi devlet memurları ile verginin toplanmasıdır buna Emanet usulü denmektedir. Bu usulde vergi devletin bu alanda istihdam ettiği maaşlı memurlarınca toplanmakta vergi toplama işini bu kişiler emanet usulüyle yerine getirmektedir. Halk temsilcileri aracılığıyla da vergi toplama işlemi gerçekleştirilebilir (Tahsilin dördüncü yöntemi) burada halkın oy vererek seçtiği misal muhtar olabilir veya halkın güvendiği saygı duyduğu halkta güven oluşturmuş olan imam, köy öğretmeni gibi halkın temsilcisi diyebileceğimiz kişiler vergi toplama işiyle görevlendirilmiş oluyorlar. O mahalin vergi toplama işi konusunda kendilerine devlet tarafından bir yükümlülük yükleniyor. Tahsilin beşinci yöntemi günümüzde daha ziyade uygulanan yöntem olarak Verginin

mükellef veya sorumlu tarafından ödenmesi az önce de belirttik çağdaş vergi sistemleri yöntemi Beyana dayalı vergilendirmeydi. Mükellef gidip ilgili vergi dairesine zamanı gelince vergisini beyan etmiş olduğunu vergisini yatırıyor veya vergi sorumlusu dediğimiz verginin ödenmesi bakımından alacaklı vergi dairesi karşı muhatap olan kişi. Diyelim siz bir işverensiniz yanınızda yüz tane işçi çalıştırıyorsunuz o işçilerin hepsi birer vergi mükellefi gelir elde ettikleri için gelir vergisi mükellefi oluyorlar. Hepsinin tek tek gidip vergi dairesine beyanname verdiğini düşünün ödemek için hepsinin tek tek gittiğini düşünün böyle bir durum usul ekonomisi açısından da çok doğru olmayacaktır. İşte o yüz kişi yerine bir kişi olarak vergi sorumlusu sıfatıyla iş veren gidiyor vergi idaresiyle muhatap oluyor. İşçilerin maaşlarından ücretlerinden kesmiş olduğu vergiyi götürüyor muhtasar beyanname ile ilgili vergi idaresine yatırıyor. Yanında çalışanlardan kesmiş olduğu vergiyi götürüyor vergi idaresine yatırıyor beyanname vermek noktasında, vergiyi yatırmak noktasında Alacaklı vergi idaresinin muhatap olduğu kişi vergi sorumlusu oluyor.

Burada ödenen vergi, vergi sorumlusunun kendisinin vergisi değil yanında çalıştırdığı işçilerin gelir vergisi ama vergi sorumlusu olarak devlet ve kanunlar onu tayin ettiği için bu ödevini yerine getirmek zorunda. Dediğim gibi usul ekonomisi açısından işlemlerin daha hızlı gerçekleşebilmesi açısından vergi dairesinin daha az kişi ile muhatap olması vergilendirme işlemlerindeki hata payını düşürebilmek için vergi sorumlusu gibi bir müessese ihdas edilmiş. Baktığımız zaman vergi sorumlusu ile vergi mükellefinin çıkarları farklı yönlerde birbirleriyle çatışan çıkarları var bu sayede devlet kendi alacağını garanti altına almış oluyor. (yani daha işçi maaşını eline almadan önce vergisi ödeniyor). Vergi sorumlusu yatırması gereken miktarı yatırmazsa yani yanında çalıştırdığı kişilerin ücretlerinden kesmezse kendi cebinden ödemek zorunda kalacak çünkü kanun onu sorumlu tutmuş durumda vergi sorumlusu bir aracı konumunda ancak son derece işlevsel ve önemli bir konumda. Vergilendirme süreci konusu bitti. Hoca örnek bir soru sordu: Vergilendirme süreci ile vergilendirme işlemleri arasında fark var mıdır? Varsa nedir? Vergilendirme işlemlerinin başına vergiyi doğuran olayı eklediğimiz zaman yani vergiyi doğuran olay+vergi hukukunun 4tsi=vergilendirme süreci, vergilendirme süreci vergilendirme işlemlerini de kapsar.

VERGİ ÖDEME GÜCÜ

Arkadaşlar Anayasanın 73. Maddesini çok iyi bilmemiz gerekiyor demiştik adınız soy adınız gibi bilmelisiniz. "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür." Daha önceki derslerde vergilendirme ilkelerinden bahsetmiştik herkes kelimesi genellik ilkesine işaret ediyor demiştik.

Burada dikkat edeceğimiz kavram "mali güç" kavramı bunun altını çizmeliyiz. Mali güç kavramı, vergi ödeme gücünü bizlere anlatıyor. Vergi ödeme gücüne kişinin kedisini ve ailesini geçindirmeye yetecek olan gelirin fazlası. Yani kişinin geçimlik giderinin fazlası bir geliri var ise vergi ödeme gücü vardır, yok eğer kişinin geliri kendisinin hayatta kalmasına ya da ailesinin hayatta kalmasına tutarda ise bu kişinin aslında vergilendirilebilir bir geliri yok demektir. Genellik ilkesince herkes vergi mükellefi olabilir, fiil ehliyeti olmasa bile hak ehliyetine sahip ve vergiyi doğuran olaya sebep olan herkes vergi mükellefi olabilir.

Peki herkes aynı miktarda mı vergi mükellefi olur. Herkesi %100 aynı miktarda vergiye mükellef kılmak ne kadar doğru olacaktır. Eşitlikten anlamamız gereken mutlak bir eşitlik midir her ne olursa olsun sabancının ödemesi gereken vergi ile çiftçi Ahmet ağanın ödemesi gereken vergi ikisi de vergi mükellefi olduğu için aynı mı olmalıdır. Mutlak eşitlik aslında eşitsizliktir aynı durumda olanların yani maddi durumları aynı durumda olanların aynı veya benzer şekilde, maddi durumları farklı olanların farklı şekilde (kendi içlerinde aynı veya benzer şekilde) vergilendirilmesidir vergilendirilmede adalet sağlanması. Mali güce göre vergilendirme bunu gerektirmektedir. O halde bu vergi adaletini sağlamak için herkese ödeme gücüne göre vergilendirmeyi sağlamak için adil bir sistem kurmamız gerekiyor. Herkesin vergi ödeme gücünü kavrayabilmemiz gerekiyor, kimin ne oranda vergi ödeme gücü var kimden ne oranda vergi alabiliriz bunları doğru bir şekilde tayin ve tespit etmemiz gerekiyor. Vergilendirmede adaleti sağlamak için kullandığımız dört tane yöntem var *Ayırma kuramı-ayırma ilkesi, *En az geçim indirimi ve Geçim indirimi *Artan oranlı vergi tarifeleri, *İstisna ve muafiyetler. Artan oranlı vergi tarifelerinden bahsetmiştik matrah arttıkça matraha uygulanacak oranın da artmasıydı, dolayısıyla çok kazananın daha çok az kazananın daha az vergilendirilmesi şeklinde uygulanan tarifeye artan oranlı vergi tarifesi diyoruz.

Örneğin gelir vergisinin 103.maddesinde böyle bir tarife karşımıza çıkmakta. Bir diğer uyguladığımız yöntem Muafiyet ve istisnalardı yani vergi ödeme gücü yoksa kişinin bu kişiye muafiyet tanınabilir veya o konuyu istisna ederek vergilendirmemeyi tercih edebiliriz. Muafiyet ve istisnaların çeşitli gerekçelerle konulabildiğini söylemiştik vergi sistemi içerisinde. Hemen hemen her vergi kanununda da var. İktisadi amaçlarla, mali amaçlarla istisna ihdas edilebilir veya sosyal amaçlarla da ihdas edilebilir (toplumdaki dezavantajlı kimseleri korumak gibi bir amaç). Sosyal amaçlarla istisnanın ihdas edilmesi de vergilendirmede adaleti sağlaman için kullanılan bir araçtır!!

Notun Devamı İçin ...

ozisikhukuknotlar ▾

72
gönderi

9.897
takipçi

2.398
takip

☆ ÖZİŞİK KIRTASIYE ☆
Hukuk Hizmeti
⚖️ **Hukuk Fakültesi Ders Notları Bilgi & Sipariş** ⚖️
💎 DM & Whatsapp 💎
🔴🔴 **Shopier Magaza Siparis Linki** 🔴🔴
🔗 shopier.com/Ozisikkirtasiye

**DERS NOTLARINI
SİPARİŞİ İÇİN
ULAŞABİLİRSİNİZ**